

2. Tot de gegevens die van belang zijn voor de vaststelling van de produktieheffing op suiker voor een bepaald verkoopseizoen, behoren de verliezen bij de afzet op de wereldmarkt van tot het B-quotum behorende hoeveelheden suiker. Daar noch de basisverordening nr. 3330/74 noch de verordening nr. 700/73 een definitie van het begrip afzet geven, stond het de Commissie vrij, bij de vaststelling van de heffing in verordening nr.

3358/81, de exporten te kwantificeren en te berekenen op basis van gegevens ontleend aan het stelsel van uitvoercertificaten, in het kader waarvan de certificaathouders de door een waarborgsom gegarandeerde verplichting hebben om de voorgenomen transacties te verrichten, in plaats van op basis van de daadwerkelijk verrichte exporten, die wegens de praktijken der nationale administraties moeilijk kunnen worden berekend.

In zaak 106/83,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Tribunale te Genua, in het aldaar aanhangig geding tussen

SERMIDE SPA,

bijgestaan door

CONSORZIO NAZIONALE BIETICOLTORI en

ASSOCIAZIONE NAZIONALE BIETICOLTORI,

alsook door M. BIANCHINI en C. MERCIAI,

en

CASSA CONGUAGLIO ZUCCHERO,

MINISTERIE VAN FINANCIEN,

MINISTERIE VAN DE SCHATKIST,

om een prejudiciële beslissing inzake de geldigheid van artikel 7, lid 2, van verordening (EEG) nr. 700/73 van de Commissie van 12 maart 1973 tot vaststelling van enkele uitvoeringsbepalingen welke noodzakelijk zijn voor de toepassing van het quotasysteem in de sector suiker (PB L 67 van 1973, blz. 12), en artikel 1 van verordening (EEG) nr. 3358/81 van de Commissie van 25 november 1981 tot vaststelling van het bedrag van de produktieheffing in de sector suiker voor de periode van 1 juli 1980 tot en met 30 juni 1981 en van het door de suikerfabrikanten aan de verkopers van suikerbieten te betalen bedrag (PB L 339 van 1981, blz. 17),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Vierde kamer),

samengesteld als volgt: G. Bosco, kamerpresident, P. Pescatore, A. O'Keeffe, T. Koopmans en K. Bahlmann, rechters,

advocaat-generaal: P. VerLoren van Themaat
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de krachtens artikel 20 van 's Hof's Statuut-EEG gemaakte opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — Juridisch kader van het geding

Bij 's Raads verordeningen nrs. 3370/74 van 19 december 1974 (PB L 359, blz. 1) en 1785/81 van 30 juni 1981 (PB L 177, blz. 1), houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker, is voor de communautaire productie een regeling vastgesteld, waarin drieërlei quotum wordt onderscheiden:

- het A-quotum ofwel basisquotum, waarvan de afzet op de gemeenschappelijke markt door de interventieprijs wordt gegarandeerd;
- het B-quotum, ofwel de hoeveelheid waarmee het basisquotum, doch niet het maximumquotum, wordt overschreden en bij uitvoer waarvan exportsteun wordt toegekend;
- het C-quotum, ofwel hetgeen er boven het A-quotum en het B-quotum wordt geproduceerd; dit quotum mag alleen in derde landen worden verhandeld, zonder dat er bij export enige steun kan worden toegekend.

Volgens artikel 23, lid 1, van verordening nr. 3330/74 is de quotaregeling die in haar artikelen 24 tot en met 31 besloten ligt, bij afloop van het verkoopseizoen 1979-1980 buiten werking getreden. Bij artikel 1, lid 1, van 's Raads verordening nr. 1592/80 van 24 juni 1980 (PB L 160, blz. 12) zijn de artikelen 24 tot en met 30, artikel 31, met uitzondering van lid 1, tweede alinea, van dat artikel, en artikel 32 van verordening nr. 3330/74 evenwel ook op het verkoopseizoen 1980-1981 van toepassing verklaard. Met ingang van 1 juli 1981 is verordening nr. 1785/81 definitief voor bedoelde regeling in de plaats getreden.

In de basisverordeningen is voor B-suiker exportsteun voorzien ten belope van het verschil tussen de interventieprijs en de

suikerprijs op de wereldmarkt. De restituties worden gefinancierd door produktieheffingen die door de Commissie per verkoopseizoen worden vastgesteld. Bij verordening nr. 1785/81 is de tot dan toe geldende regeling in velerlei opzicht gewijzigd; zo heeft men in verordening nr. 1785/81 de bij verordening nr. 3330/74 alleen voor B-suiker voorziene produktieheffing ook op A-suiker van toepassing verklaard.

Met betrekking tot de berekening der produktieheffingen is in het door artikel 44, lid 4, van verordening nr. 3330/74 als toepasselijk erkende artikel 7 van verordening nr. 700/73 van de Commissie van 12 maart 1973 tot vaststelling van enkele uitvoeringsbepalingen welke noodzakelijk zijn voor de toepassing van het quotasysteem in de sector suiker (PB L 67, blz. 12), zoals dat artikel ingevolge artikel 1, lid 2, van verordening nr. 1573/76 van de Commissie van 30 juni 1976 (PB L 172, blz. 52) is komen te luiden, het navolgende bepaald:

„1. Het bedrag van de voor een verkoopseizoen voor suiker geldende produktieheffing wordt elk jaar vastgesteld vóór 1 december van het volgende verkoopseizoen.

2. De totale verliezen die voortvloeien uit de afzet van de hoeveelheid die in de Gemeenschap boven de gegarandeerde hoeveelheid is geproduceerd, worden berekend op basis van:

a) de totale suikerproduktie in de Gemeenschap in het betrokken verkoopseizoen voor suiker, uitgedrukt in witte suiker en verminderd met

— de voor het betrokken verkoopseizoen voor suiker geldende gegarandeerde hoeveelheid,

— de boven het maximumquotum geproduceerde hoeveelheden,

— de op grond van artikel 31 van Verordening nr. 3330/74/EEG overgebrachte en binnen het maximumquotum geproduceerde hoeveelheden,

b) een forfaitair bedrag per gewichtseenheid voor het verlies bij de afzet van bedoelde suiker. Dit bedrag wordt berekend op basis van het gewogen gemiddelde van de verliezen die in het tijdvak van 1 oktober van het betrokken verkoopseizoen voor suiker tot en met 30 september daaropvolgend bij de afzet zijn ontstaan, verminderd met de in hetzelfde tijdvak geheven uitvoerheffingen.”

Bij artikel 9 van die verordening is verordening nr. 142/69 van de Commissie van 25 januari 1969 (PB L 20, blz. 1) ingetrokken; in artikel 6, lid 2, van de ingetrokken verordening was het navolgende bepaald:

„2. De totale verliezen welke voortvloeien uit de afzet van de hoeveelheid die in de Gemeenschap boven de gegarandeerde hoeveelheid is geproduceerd worden berekend in functie van:

a) het totaal van de suikerproduktie in de Gemeenschap gedurende het betrokken verkoopseizoen voor suiker, uitgedrukt in witte suiker, verminderd met:

— de voor het betrokken verkoopseizoen voor suiker geldende gegarandeerde hoeveelheid,

— de boven de maximumquota geproduceerde hoeveelheden,

— de op grond van artikel 32 van Verordening nr. 1009/67/EEG overgebrachte hoeveelheden welke beneden het maximumquotum geproduceerd werden, en

- b) een forfaitair bedrag voor het verlies bij de afzet van bedoelde suiker per gewichtseenheid. Dit forfaitaire bedrag wordt berekend op basis van een gewogen gemiddelde van de verliezen bij de afzet gedurende bedoeld verkoopseizoen voor suiker, met uitsluiting van de verliezen bij de afzet onder de gunstigste voorwaarden voor een hoeveelheid gelijk aan het verschil tussen de gegarandeerde hoeveelheid en de gedurende bedoeld verkoopseizoen in de Gemeenschap voor menselijke consumptie afgezette hoeveelheid."

Artikel 1, lid 1, van verordening nr. 3358/81 luidt als volgt:

„... Het bedrag van de produktieheffing voor suiker wordt voor het verkoopseizoen voor suiker 1980/1981 op 3,407 Ecu per 100 kg witte suiker vastgesteld."

Deze bepaling was vastgesteld ter uitvoering van (onder meer) voormeld artikel 7 van verordening nr. 700/73 en verordening nr. 1785/81.

In artikel 48 van verordening nr. 1785/81 is het volgende bepaald:

„Indien overgangsmaatregelen noodzakelijk zijn ter vergemakkelijking van de overgang naar de in de onderhavige verordening vervatte regeling, met name wanneer de toepassing van deze regeling met ingang van de vastgestelde datum op aanmerkelijke moeilijkheden zou stuiten, worden deze maatregelen volgens de procedure van artikel 41 vastgesteld. Zij zijn uiterlijk tot en met 30 juni 1982 van toepassing."

De in artikel 41 dezer verordening bedoelde procedure is een „beheerscomité"-procedure van het in de landbouwsector gebruikelijke model.

Voor alle in artikel 1 der verordening bedoelde produkten begint het verkoopseizoen voor suiker volgens artikel 2, lid 1, op 1 juli, terwijl het op 30 juni van het daaropvolgende jaar eindigt. In het volgens artikel 23, lid 1, voor de verkoopseizoenen 1981-1982 tot en met 1985-1986 geldende artikel 28 is bepaald dat de produktieheffing voor suiker per verkoopseizoen gelijk is aan het gemiddeld verlies per ton suiker uit verbintenissen tot uitvoer voor rekening van het lopende verkoopseizoen.

's Raads verordening nr. 1785/81 is in de plaats gekomen van verordening nr. 3330/74, volgens welker artikel 27, lid 2, de produktieheffing voor bedoelde verkoopseizoenen, met inbegrip van het verkoopseizoen 1980-1981, moest worden berekend naar de hoeveelheid suiker welke werkelijk buiten de Gemeenschap wordt afgezet.

II — Feiten en schriftelijke behandeling

De feiten zijn tussen partijen in het hoofdgeding in confesso en kunnen beknopt worden samengevat als volgt:

Op 10 mei 1982 gelastte het ontvangkantoor van de douane te Genua de vennootschap Sermide om aan de Cassa Conguaglio Zucchero voor door haar in het suikerseizoen 1908-1981 geproduceerde suiker van categorie B, te betalen een heffing van LIT 321 008 350. Hangende het hoofdgeding werd dit bedrag verlaagd tot LIT 261 515 085. Die produktieheffing was berekend volgens artikel 1 van verordening nr. 3358/81 en artikel 7 van verordening nr. 700/73 van de Commissie, i.e. naar de verliezen wegens verbintenissen tot uitvoer van

suiker die tussen 1 oktober 1980 en 30 september 1981 boven het basisquotum was geproduceerd.

Hangende de procedure kwam Sermide tegen het dwangbevel in verzet, stellende beide voormelde bepalingen onwettig te achten, omdat zij met bepaalde artikelen van het EEG-Verdrag en met de bepalingen van een aantal verordeningen niet verenigbaar zouden zijn. Die onwettigheid zou ertoe hebben geleid dat de producenten over het seizoen 1980-1981 een abnormaal hoge heffing hadden te betalen, en wel zulks alleen ten profijte van de exporterende ondernemingen die voor exportrestituties in aanmerking kwamen, dat wil zeggen ten profijte van de Franse en Duitse producenten, en ten detrimente van de Italiaanse producenten.

Het Consorzio Nazionale Bieticoltori, de Associazione Nazionale Bieticoltori en de heren Bianchini en Merciai, die zich in het hoofdgeding aan de zijde van verzoekster hebben gevoegd, betoogden dat bedoelde bepalingen onwettig moeten worden verklaard, voor zover de omstreden heffing daarin voor 40 % ten laste van de suikerindustrie en voor 60 % ten laste van de producenten van suikerbieten is gebracht.

In een tussengeding voor de met de instructie der zaak belaste rechter, hebben de als verweerders optredende ministeries verzoeksters standpunt met betrekking tot de opschuiving van de referentieperiode en de berekening van de heffing naar gelang van de aangegane exportverbintenissen, uitdrukkelijk tot het hunne gemaakt.

Bij beschikking van 28 maart 1983 heeft het Tribunale te Genua het geding geschorst en aan het Hof van Justitie de navolgende prejudiciële vragen gesteld:

„1. Is artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 van de Commissie — volgens hetwelk de totale verliezen

welke voortvloeien uit de afzet van de hoeveelheid die in de Gemeenschappen boven de gegarandeerde hoeveelheid is geproduceerd, worden berekend op basis van het gewogen gemiddelde van de verliezen bij afzet geleden in het tijdvak tussen 1 oktober van het betrokken verkoopseizoen en 30 september daaropvolgend — onwettig wegens strijd met: a) het discriminatieverbod van artikel 7, eerste alinea, EEG-Verdrag, b) het discriminatieverbod van artikel 40, lid 3, EEG-Verdrag, c) artikel 2 van 's Raads verordening nr. 1785/81/EEG, volgens hetwelk het verkoopseizoen begint op 1 juli en eindigt op 30 juni van het volgend jaar, d) artikel 28 van 's Raads verordening nr. 1785/81/EEG, volgens hetwelk de produktieheffing van suiker per verkoopseizoen ook wordt bepaald door het gemiddeld verlies, geleden uit hoofde van exportverbintenissen voor rekening van het lopend seizoen?

2. Zo ja, is dan niet ook artikel 1 van verordening nr. 3358/81 van de Commissie — waarin de produktieheffing voor het seizoen 1980-1981 op Ecu 3,407 per 100 kg witte suiker is bepaald — onwettig?
3. Mochten de beide eerste vragen ontkennend worden beantwoord, is dan artikel 1 van verordening nr. 3358/81 van de Commissie — waarin de produktieheffing voor het seizoen 1980-1981 op Ecu 3,407 per 100 kg witte suiker is bepaald — niet onwettig wegens strijd met: a) artikel 27, lid 2, van verordening nr. 3330/74 van de Raad, volgens hetwelk de produktieheffing voor het seizoen 1980-1981 moet worden bepaald naar rato van de hoeveelheid suiker die daadwerkelijk naar niet tot de Gemeenschap behorende landen is geëxporteerd; b) artikel 28

van 's Raads verordening nr. 1785/81/EEG, volgens hetwelk de produktieheffing voor suiker pas met ingang van het seizoen 1981-1982 dient te worden bepaald naar rato van de hoeveelheid suiker ten aanzien waarvan (slechts) exportverbindingen zijn aangegaan?"

De verwijzingsbeschikking is op 6 juni 1983 ter griffie van het Hof ingeschreven.

In zijn beschikking heeft de verwijzende rechter overwogen dat er, doordat het tijdvak dat ter berekening van de bij afzet geleden verliezen dient te worden aangehouden, drie maanden is opgeschoven, aan de Italiaanse producenten, althans voor het verkoopseizoen 1980-1981, „ernstig en ongerechtvaardigd nadeel" is toegebracht. Op 1 juli 1981 was de communautaire interventieprijs opgetrokken, terwijl de suikerprijs op de wereldmarkt dalende was, hetgeen enerzijds voor het tijdvak 1 juli-30 september 1981 tot een veel hoger bedrag aan exportrestituties leidde, anderzijds voor 1980-1981, bij vergelijking met de prijzen van het volgende verkoopseizoen, tot een abnormale stijging van de produktieheffing. Er zou op die manier, uitsluitend ten profijte van exporterende of in hoofdzaak exporterende ondernemingen — waartoe de Italiaanse ondernemingen niet behoren —, zijn gediscrimineerd.

Met betrekking tot de onwettigheid van artikel 1 van verordening nr. 3358/81 heeft het Tribunale te Genua overwogen dat verordening nr. 1785/81, volgens welke er met verliezen wegens aangegane exportverbindingen rekening moet worden gehouden, pas op 30 juni 1982 in werking is getreden, terwijl volgens de voordien geldende verordening nr. 3330/74 de over de werkelijke afzet geleden verliezen in aanmerking moesten worden genomen.

Overeenkomstig artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door verzoekster in het hoofdgeding, vertegenwoordigd door M. De André, advocaat te Rome, door de Italiaanse regering, vertegenwoordigd door S. Laporta, als gemachtigde, en door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door J.-C. Séché en G. Campogrande, leden van haar juridische dienst, als gemachtigden.

Bij beschikking van 14 december 1983 heeft het Hof de zaak naar de Vierde kamer verwezen.

Op rapport van de rechter-rapporteur en de advocaat-generaal gehoord, heeft het Hof besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan. Het heeft evenwel de Commissie verzocht om beantwoording van de vraag „of, en zo ja, waarom, zij bij vaststelling van verordening nr. 3358/81, die volgens haar eigen uitlatingen „een overgangsmaatregel" was, bedoeld om de overgang naar het stelsel van verordening nr. 1785/81 te vergemakkelijken, geen rekening heeft gehouden met het feit dat enerzijds de toepassing van artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 op het suikerverkoopseizoen 1980/1981, anderzijds de toepassing van artikel 28 van verordening nr. 1785/81 op het suikerverkoopseizoen 1981-1982, medebracht dat verliezen, bij export gedurende de maanden juli, augustus en september 1981 geleden, tweemaal in aanmerking werden genomen, des dat daarmede zowel bij de vaststelling van de produktieheffing voor het suikerverkoopseizoen 1980-1981 als bij die voor het suikerverkoopseizoen 1981-1982 rekening werd gehouden".

De Commissie heeft haar antwoord op deze vraag op 6 februari 1984 ingediend.

III — Schriftelijke opmerkingen

1. *Opmerkingen van verzoekster in het hoofdgeding*

Verzoekster in het hoofdgeding verklaart, in antwoord op de eerste vraag, artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 van de Commissie om twee redenen onwettig te achten:

- In de eerste plaats acht zij de bepaling strijdig met het discriminatieverbod dat zowel in artikel 7 als in artikel 40, lid 3, EEG-Verdrag besloten ligt;
- in de tweede plaats acht zij de bepaling strijdig met de artikelen 2 en 28 van verordening nr. 1785/81.

a) Met betrekking tot bedoelde discriminatie betoogt verzoekster in het hoofdgeding, dat volgens artikel 6 van verordening nr. 142/69 de bij afzet geleden verliezen waarnaar de B-heffing wordt berekend, tot aan de vaststelling van verordening nr. 700/73 waren geleden in het suikerverkoopseizoen waarop de heffing betrekking had, ofwel in het tijdvak van 1 juli tot 30 juni van het daaropvolgende jaar. In artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 is de referentieperiode voor de berekening van de bij export naar derde landen geleden verliezen evenwel drie maanden, i.e. van 1 juli tot 1 oktober, verschoven. Dit zou gaan ten koste van productieondernemingen die niet dan wel in verhouding weinig voor export produceren, en ten goede komen aan ondernemingen die, zoals de Duitse en de Franse ondernemingen, exporteren, c.q. in hoofdzaak exporteren.

Voorts zou 1 juli de dag zijn waarop tellen jare de nieuwe communautaire interventieprijs voor suiker in werking treedt. Per 1 juli 1981 is de communautaire in-

terventieprijs van Ecu 43,37 op Ecu 46,95 gebracht, terwijl de suikerprijs op de wereldmarkt in de loop van het tijdvak juni 1980-september 1981 daalde. Ondernemingen die in het seizoen 1980-1981 geproduceerde suiker exporteerden in het tijdvak tussen 1 juli en 30 september 1981, hebben dientengevolge exportsteun ontvangen ten bedrage van het verschil tussen de — opgetrokken — nieuwe communautaire interventieprijs en de marktprijs buiten de Gemeenschap die, vergeleken met het voorafgegane verkoopseizoen, was gedaald.

De exporterende ondernemingen sleepen aldus het verschil tussen de nieuwe en de oude interventieprijs in de wacht, waardoor de desbetreffende last (de productieheffing) voor alle ondernemingen sterk is gestegen, en wel zulks ten detrimente van ondernemingen die niet dan wel naar verhouding weinig exporteerden. Zulk een handelwijze zou een onwettige discriminatie inhouden, omdat zij zich niet verdraagt met het in artikel 7, lid 1, EEG-Verdrag omschreven verbod van discriminatie naar nationaliteit, noch ook met het in artikel 40, lid 3, EEG-Verdrag omschreven verbod van discriminatie tussen producenten in de Gemeenschap.

b) Artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 zou zich voorts niet verdragen met verordening nr. 1785/81, een rechtsbron van hogere orde dan de verordening van de Commissie. Volgens artikel 2 van die verordening begint het suikerverkoopseizoen op 1 juli en eindigt het op 30 juni van het volgend jaar, en volgens artikel 28 van die verordening dient de productieheffing met ingang van het suikerverkoopseizoen 1980-1981 te worden berekend naar de verliezen uit exportverbintenissen uitgevoerd voor rekening van het suikerverkoopseizoen waarop de heffing betrekking heeft, i.e. tussen 1 juli 1981 en 30 juni 1982. Exportverliezen geleden in het tijdvak 1 juli

— 30 september 1981 dienden derhalve te worden gedekt door de opbrengst van de heffing ten laste van suiker geproduceerd in het verkoopseizoen 1981-1982; diezelfde verliezen mogen ter berekening van de heffing voor het seizoen 1980-1981 overeenkomstig artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/72 niet in aanmerking worden genomen. Iedere andere oplossing ware discriminerend en onlogisch.

Met betrekking tot de tweede vraag stelt verzoekster in het hoofdgeding zich op het standpunt dat artikel 1, lid 1, van verordening nr. 3358/81, waarin het bedrag van de heffing voor het seizoen 1980-1981 met inaanmerkingneming van de op exportverbintenissen geleden verliezen is vastgesteld, eveneens als ongeldig is te beschouwen, omdat daarin aan de Commissie te ver gaande bevoegdheden worden toegekend. Zij zou in feite op intrekking van het — eerder vastgestelde — artikel 28 van verordening nr. 1785/81 neerkomen.

Met betrekking tot de derde vraag spreekt verzoekster in het hoofdgeding als haar oordeel uit, dat artikel 1, lid 1, van verordening nr. 3385/81 ook als onwettig is te beschouwen omdat het zich niet verdraagt met artikel 27, lid 2, van verordening nr. 3330/74 en met artikel 28 van verordening nr. 1785/81. Volgens artikel 27, lid 2, van verordening nr. 3330/74 zou de heffing zijn berekend naar hetgeen er in het verkoopseizoen werkelijk was geëxporteerd. In artikel 28 van verordening nr. 1785/81 is evenwel bepaald dat de heffing, met ingang van het verkoopseizoen 1981-1982, niet slechts moet worden bepaald naar de uit de werkelijke export resulterende verliezen, maar ook naar de verliezen uit exportverbintenissen, aangegaan in het verkoopseizoen waarop de heffing betrekking heeft. Dit zou te meer spreken, waar het heffingstelsel met ingang van het verkoopseizoen 1981-1982 er anders

is komen uit te zien, onder meer omdat de heffing niet slechts B-suiker, maar ook A-suiker betreft. Bij vaststelling van de hierbedoelde verordening zou de Commissie derhalve zijn getreden buiten de bevoegdheden welke de Raad haar had toegekend.

Verzoekster in het hoofdgeding concludeert dat de artikelen 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 en 1 van verordening nr. 3358/81 door het Hof ongeldig zullen worden verklaard.

2. *Opmerkingen van de Italiaanse regering*

De Italiaanse regering meent dat verordening nr. 330/74 (welker geldigheidsduur bij verordening nr. 1592/80 is verlengd) en verordening nr. 1785/81 met betrekking tot de heffingvoorschriften bepaalde verschillen vertonen. Die verschillen kunnen twijfel aan de wettigheid der omstreden bepalingen doen rijzen. Verordening nr. 1785/81 bracht, met ingang van het seizoen 1981-1982, radicale veranderingen: voor het criterium dat de bij afzet der suikeroverschotten geleden verliezen deels ten laste van de producenten worden gebracht, kwam het beginsel in de plaats dat de ondernemingen ten volle hebben op te komen voor de lasten, verbonden aan de afzet van de voor de restitutie in aanmerking komende hoeveelheden A- en B-suiker op de exportmarkten. Het systeem van verordening nr. 1785/81 ziet er, in grote trekken, als volgt uit:

- de produktieheffing geldt ook voor het basisquotum (A);
- de produktieheffing voor het B-quotum kan gaan tot 37,5 % van de interventieprijs;

- als over de producenten te verdelen verliezen worden niet langer beschouwd de lasten aan de daadwerkelijke afzet gedurende het verkoopseizoen verbonden, maar de lasten verbonden aan verbintenissen tot uitvoer voor rekening van het lopende verkoopseizoen;
- verliezen die niet worden gedekt door de opbrengst van de heffing over het seizoen waarin zij werden geleden, kunnen in het volgende seizoen worden goedge maakt.

De regeling van artikel 28 van verordening nr. 1785/81 zette het tot 30 juni 1981 gegolden hebbende stelsel van een absolute prijsgarantie en van volledig gewaarborgde afzet voor het A-quotum der onderscheiden ondernemingen — alleen het B-quotum viel onder de heffing — op zijn kop. Het quotastelsel vertoonde ook niet langer de uit het oude stelsel bekende strikte correlatie met de werkelijke kosten der ondernemingen, immers het tekort kon van het ene seizoen naar het andere seizoen worden overgeboekt, terwijl het productieoverschot voor export waarvan de producenten financieel aansprakelijk blijven, volgens een heel nieuwe methode werd berekend. Volgens verordening nr. 1785/81 werden de door de producenten te dragen lasten berekend op grondslag van het verschil tussen de produktie en het verbruik in de Gemeenschap gedurende een bepaald verkoopseizoen, zodat de producenten hadden op te komen voor de kosten, verbonden aan export van het overschot dat niet was uitgevoerd, maar in afwachting van afzetmogelijkheden was opgeslagen. Onder vigeur van de vroegere regeling werd de gegarandeerd van de heffing vrijgestelde hoeveelheid niet op grondslag van het verbruik vastgesteld; vrijgesteld was de som der A-quotum.

Waar het bedrag van de produktieheffing voor het verkoopseizoen 1980-1981 in artikel 1 van verordening nr. 3358/81 op 3,407 Ecu/100 kg werd bepaald, stelt de Italiaanse regering zich op het standpunt dat die regeling is te beschouwen als de neerslag van een „menging” van beginselen die zich met geen enkele bepaling van verordening nr. 1785/81 verdraagt. De nieuwe regeling volgens welke men ter berekening van de bij afzet van het produkt geleden verliezen heeft te rade te gaan met de voor rekening van het betrokken seizoen te verwezenlijken exportverbintenissen, en niet met de in het verkoopseizoen daadwerkelijk afgezette hoeveelheid, schijnt voor het verkoopseizoen 1980-1981 niet geldig, en wel zulks om drie redenen:

- Het quotastelsel had met ingang van 1 juli 1981 wezenlijke veranderingen ondergaan (totale aansprakelijkheid der producenten);
- het quotastelsel van verordening nr. 3330/74 zou, voorzover daarvan bij artikel 1 van verordening nr. 1592/80 niet werd afgeweken, voor het verkoopseizoen 1980/1981 blijven gelden;
- volgens artikel 4, lid 3, van verordening nr. 1592/80 moet de bepaling der over het verkoopseizoen 1980/1981 geleden verliezen wel worden onderscheiden van de bepaling van het gedeelte der verliezen dat mogelijkerwijs door de opbrengst van de heffing niet wordt gedekt.

De Italiaanse regering leidt hieruit af dat de financiering van de aan afzet der suikeroverschotten verbonden verliezen, wat het seizoen van 1 juli 1980 tot en met 31 juni 1981 betreft, volgens artikel

27, lid 2, van die verordening ten laste van de producenten moest worden gebracht, en dat het niet aanging het bedrag der over het seizoen 1980-1981 geleden verliezen op grondslag van de exportverbintenissen te berekenen, noch ook verband te leggen tussen de berekening van de heffing ten laste van de productie in het verkoopseizoen 1980-1981 en die van de heffing voor het seizoen 1981-1982. Artikel 1 van verordening nr. 3358/81 zou derhalve in strijd zijn met artikel 27, lid 2, van verordening nr. 3330/74 en met de artikelen 1 en 4, lid 2, van verordening nr. 1592/80.

De Italiaanse regering betwijfelt voorts of artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 wel als wettig mag worden beschouwd; in dat artikel is, voor de compensatie van bij afzet gelegen verliezen, een periode aangehouden die eerst drie maanden na het einde van het produktie-seizoen (1 juli tot en met 30 juni van het volgende jaar) afloopt; zij meent dat toepassing van dit criterium, althans voor het seizoen 1980-1981, het quotastelsel wel eens ernstig zou kunnen ontwrichten. Bij de compensatie van de te financieren verliezen komt men, wanneer er verschillende observatietijdvakken worden aangehouden, tot verschillende resultaten, omdat de verliezen samenhangen met omstandigheden die zich mettertijd wijzigen, zoals — vooral — de marktprijs van het produkt en de interventieprijs. De verliezen stijgen recht evenredig aan de daling van de prijs op de wereldmarkt, hetgeen te meer spreekt wanneer die daling met een stijging van de interventieprijs gepaard gaat, zoals nu juist na 1 juli 1981 het geval was.

Een verlenging van de periode gedurende welke de verliezen kunnen worden gecompenseerd, moge bij een ongewijzigde regeling als gerechtvaardigd zijn te beschouwen, dit geldt niet voor het seizoen 1980-1981, na hetwelk een nieuwe

regeling werd ingevoerd. De coincidentie heeft ertoe geleid dat betrokkenen voor verliezen in het tijdvak juli-oktober 1981, dat zowel voor het seizoen 1980-1981 als voor het volgende seizoen in aanmerking werd genomen, het dubbele heffingsbedrag hadden te betalen.

De Italiaanse regering meent dat een en ander de twijfel waaraan de verwijzende rechter met betrekking tot de rechtsgeldigheid van bedoelde bepalingen uitdrukking heeft gegeven, gerechtvaardigd doet voorkomen.

3. *Opmerkingen van de Commissie*

De *Commissie* wijst er, met betrekking tot de toepasselijke regeling, op dat de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker ten tijde van de feiten, die het suikerverkoopseizoen 1980-1981 betroffen, werd geregeerd door verordening nr. 3330/74, die volgens artikel 49, lid 3, van verordening nr. 1785/81 per 30 juni 1981 is ingetrokken. Maar anders dan Sermide meent, gold de nieuwe basisverordening nr. 1785/81 niet voor het seizoen 1980-1981; zij is expressis verbis op de seizoenen 1981-1982 tot en met 1985-1986 van toepassing verklaard. De *Commissie* had evenwel vóór 1 december 1981 (volgens artikel 7, lid 1, van verordening nr. 700/73), maar na het einde van het seizoen 1980-1981, de produktieheffingsbedragen voor in de loop van dat seizoen geproduceerde suiker vast te stellen. Waar de regeling voorzien in de nieuwe basisverordening nr. 1785/81, niet op het seizoen 1980/1981 van toepassing was, heeft men verordening nr. 3358/81 tot vaststelling van de heffingsbedragen voor het seizoen 1980-1981, niet op artikel 28 van verordening nr. 1785/81 gebaseerd, maar op artikel 48 van diezelfde verordening, volgens hetwelk de *Commissie* overgangsmaatregelen mocht vaststellen.

De voor verordening nr. 142/69 in de plaats getreden verordening nr. 700/73 is blijven gelden tot aan de inwerkingtreding van verordening nr. 1443/82 van de Commissie van 8 juni 1982 (PB L 158, blz. 17). Met betrekking tot het feit dat men, voor de berekening der verliezen, in die verordening niet van het suikerverkoopseizoen is uitgegaan, maar van het tijdvak van 1 oktober 1980 tot en met 30 september 1981, betoogt de Commissie dat het ten volle gerechtvaardigd was een andere referentieperiode aan te houden dan het suikerseizoen waarvoor de prijsregeling zou worden vastgesteld, en zij voert daartoe twee redenen aan:

— Enerzijds is de aanvang van het suikerverkoopseizoen, in verband met de vroegere suikerbietenooft in Italië, vanaf het begin van de gemeenschappelijke ordening steeds weer op 1 juli bepaald, zodat de Italiaanse suikerproducenten van de interventieprijs voor de nieuwe suiker konden profiteren, waardoor de telers ook nieuwe minimumprijzen konden maken.

— Anderzijds heeft men zich er, omdat de in een seizoen geproduceerde suiker niet in zijn geheel voor het einde van het seizoen werd afgezet, voor gewacht in de basisverordeningen de periode vast te leggen welke, ter berekening van de in totaal aan de afzet verbonden lasten, zou worden aangehouden, en het aan de Commissie overgelaten om, bijgestaan door het beheerscomité, dat tijdvak te bepalen; dit kan ook aan artikel 27 van verordening nr. 3330/74 worden afgelezen.

Bij de uitoefening van haar bevoegdheden heeft de Commissie steeds — niet

pas sinds de inwerkingtreding van verordening nr. 700/73, maar reeds onder vigor van verordening nr. 142/79 — het tijdvak van 1 oktober tot en met 30 september van het volgende jaar als referentieperiode aangehouden, en wel zulks omdat een deel van de suiker na het einde van het verkoopseizoen wordt afgezet, terwijl het, wat de in de loop van een verkoopseizoen in de Gemeenschap geproduceerde suiker betreft, eind september met het exporthandelsverkeer gedaan pleegt te zijn. Naar ook aan de derde overweging van de considerans van verordening nr. 700/73 kan worden afgelezen, heeft men zich in die verordening alleen maar aan de bestaande praktijk gehouden.

Voorts dient de wetmatigheid van verordening nr. 700/73 te worden getoetst aan basisverordening nr. 3330/74, die er in haar artikel 44, lid 4, en in bijlage II naar verwijst.

De Commissie betoogt dat er in de basisverordening geen omschrijving van het begrip „afzet” te vinden is, en dat er geen speciaal systeem voor de berekening van die afzet is voorgeschreven. Zij heeft gemeend van de „verbintenissen tot uitvoer” te moeten uitgaan, dat wil zeggen van de hoeveelheden waarvoor er, in het kader van inschrijvingen, exportcertificaten met recht op restitutie zijn afgegeven, en zij meent dat daarvoor praktische overwegingen pleitten:

— In het kader van het algemeen certificatsysteem zijn de ondernemers gehouden om, binnen zes maanden na uitvoer, daarvan bewijs te leveren. Pas zes maanden na afloop van de

referentieperiode kan dus bij de nationale overheden worden nagegaan of alle exporten waartoe betrokkenen zich hadden „verbonden”, ook hebben plaatsgehad. Daardoor wordt de berekening van de exportheffing voor een bepaald seizoen zes maanden opgehouden, waarbij dan nog de tijd komt die met het onderzoek bij de nationale overheden heen gaat;

- de nationale overheden houden geen boek van de werkelijke exporten voor rekening van de referentieperiode of, in het uiterste geval, van het suikerproduktieseizoen, en zijn daartoe ook niet in staat. Wil men kunnen berekenen hoeveel er voor rekening van een referentieperiode (of produktieseizoen) werkelijk is geëxporteerd, dan moet het tot een ingrijpende wijziging van de controle- en boekhoudkundige structuren in de meeste Lid-Statens komen, en de Lid-Statens hebben meerdere malen met zoveel woorden verklaard tot zulke wijzigingen niet in staat te zijn;
- onder normale omstandigheden is het risico dat een exporttransactie waartoe betrokkene zich verbonden heeft, niet doorgaat, gering, omdat de ondernemers een waarborgsom hebben moeten storten, hetgeen opzegging van het contract om weinig zwaarwegende redenen ontraden doet zijn. De zaak moet rationeel worden benaderd. De in artikel 28 van verordening nr. 1785/81 gebezigde term „verbintenissen tot uitvoer” ligt in de lijn van — en is te beschouwen als een aanvulling op — de uitlegging die sedert het ontstaan van de gemeenschappelijke ordening is gevolgd. In verordening nr. 3358/81 heeft de Commissie zich daaraan gehouden.

Wat de beweerdelijk begane discriminatie betreft: de Commissie acht ieder ver-

wijt van discriminatie ongegrond, omdat de Italiaanse producenten, ongeacht het niveau van de interventieprijs en dat van de prijzen op de wereldmarkt, volkomen vrij bleven hun suiker, binnen de grenzen van het maximum quotum, op de markt van de Gemeenschap dan wel op de wereldmarkt te verkopen, en in het tweede geval kwamen zij, zo goed als de producenten in andere landen, voor de in uitzicht gestelde restituties in aanmerking, terwijl zij in zoverre ook tot het ontstaan van de totale afzetverliezen mochten bijdragen. Anderzijds konden zij ook, zo goed als de producenten in de andere Lid-Statens, de binnen de Gemeenschap geldende marktprijs berekenen, zodat er van een strikt „Italiaanse markt” niet kon worden gesproken.

Tenslotte wijst de Commissie erop, dat alleen afzet in derde landen de mogelijkheid bood om, binnen de gehele Gemeenschap, het evenwicht tussen vraag en aanbod te handhaven dat op zijn beurt alle producenten in staat stelt aan een prijs te komen die de richtprijs benadert. In de omstandigheid dat men alle producenten doet bijdragen tot de financiering van de exportrestituties die tot handhaving van de prijs op de binnenmarkt noodzakelijk zijn, is dan ook geen discriminatie gelegen.

De Commissie concludeert dat de door de verwijzende rechter gestelde vragen als volgt zullen worden beantwoord:

„Bij onderzoek van de gestelde vragen is niet gebleken van feiten of omstandigheden welke aan de rechtsgeldigheid van artikel 7, lid 2, van verordening (EEG) nr. 700/73 van de Commissie van 12 maart 1973 dan wel aan die van artikel 1 van verordening (EEG) nr. 3358/81 van de Commissie van 25 november 1981 afbreuk kunnen doen.”

IV — Antwoord van de Commissie op de door het Hof gestelde vraag

De Commissie heeft de door het Hof gestelde vraag als volgt beantwoord:

1. De toepassing van verordening nr. 3358/81 en artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 op het suikerverkoopseizoen 1980-1981 en die van artikel 28 van verordening nr. 1785/81 op het suikerverkoopseizoen 1981/1982 heeft er, behalve voor een zeer marginaal gedeelte, niet toe geleid dat de verliezen, bij export over de drie maanden juli-september 1981 geleden, tweemaal in aanmerking zijn genomen.

2. De produktieheffing moest onder vigeur van de basisverordeningen nrs. 3330/74 en 1785/81 (en de uitvoeringsverordeningen nrs. 700/73 en 1443/82) worden berekend naar rato van twee elementen van kwantitatieve onderscheidenlijk financiële aard.

— Dit kwantitatief element was, wat het seizoen 1980/1981 betreft, de totale hoeveelheid tussen 1 juli 1980 en 30 juni 1981 geproduceerde suiker als bedoeld in artikel 7, lid 2, a, van verordening nr. 700/73, verminderd met de in artikel 27, lid 2, van verordening nr. 3330/74 voor hetzelfde tijdvak gegarandeerde hoeveelheid.

Voor het seizoen 1981/1982 was dit kwantitatieve element de totale hoeveelheid tussen 1 juli 1981 en 30 september 1982 geproduceerde suiker als bedoeld in artikel 28, lid 1, a), van verordening nr. 1785/81, verminderd met het intern verbruik in dat tijdvak (men zie artikel 28, lid 1, b).

Een in een verkoopseizoen geproduceerde hoeveelheid suiker is dus voor de berekening van de bij exporten in een

ander verkoopseizoen geleden verliezen, nimmer in aanmerking genomen. Het *kwantitatieve element* kan niet tweemaal in aanmerking zijn genomen.

— Het financieel element is het verlies, gemiddeld bij export van een bepaalde hoeveelheid suiker geleden. De vermenigvuldiging van dit gemiddeld verlies met het kwantitatief element levert het — door de produktieheffing te dekken — totale wegens export geleden verlies op.

3. Het gemiddeld verlies wordt berekend op grondslag van de restituties toegekend volgens de beide in de toepasselijke regeling voorziene systemen, te weten volgens het systeem van vaststelling „bij inschrijving” en dat van „periodieke vaststelling.”

— Het eerste systeem dekt de meeste exporten (dit blijkt uit de in een bijlage opgenomen tabel). Voor dit soort restituties heeft men, wat de ervoor in aanmerking komende hoeveelheden betreft, onder vigeur van de tot 30 september 1981 voor de berekening der produktieheffingen gegolden hebbende verordening nr. 3330/74, met betrekking tot het kwartaal juli-september telken jare naar produktieseizoen onderscheiden.

In verband hiermede was op de in het derde kwartaal van 1981 verstrekte exportcertificaten voor hoeveelheden suiker die in het verkoopseizoen 1980-1981 waren geproduceerd, een uiterste geldigheidsdag (eind september 1981) vermeld, en voor hoeveelheden suiker die in de loop van het seizoen 1981-1982 waren geproduceerd, een dag van ingang (eind september 1981).

Op die manier kon men in het betrokken kwartaal voor dit soort restituties onderscheid maken tussen het gemiddeld verlies, geleden over de suikerproduktie van het seizoen 1980-1981, respectievelijk

over de suikerproduktie van het volgend seizoen. In zoverre kon het tweemaal in aanmerking nemen van het *financieel element* dus worden vermeden.

— De gedurende het kwartaal juli-september volgens het stelsel van periodieke vaststelling verleende restituties speelden bij de berekening der produktieheffing een volkomen marginale rol, zodat de Commissie, onder vigeur van de verordeningen nrs. 3330/74 en 700/73, nimmer een systeem heeft ingevoerd waarin er, wat de certificaten betreft, naar produktieseizoen werd gedifferentieerd.

Restituties van dit type die in de loop van het kwartaal waren toegekend, zijn, uitsluitend wat de berekening van het *financieel element* betreft, steeds geheel ten laste van het voorafgaande suikerverkoopseizoen gebracht, en dit geldt ook voor het kwartaal juli-september 1981.

De aan deze methode verbonden mate van onnauwkeurigheid is zo gering dat de invoering van een betrekkelijk ingewikkeld administratief systeem, met differentiatie ten aanzien van de certificaten, niet gerechtvaardigd voorkwam.

4. Om de producenten tegemoet te komen, heeft de Commissie vervolgens besloten volgens het systeem van periodieke vaststelling in het kwartaal juli-september 1981 verleende restituties (alleen ter berekening van het gemiddeld verlies) voor het seizoen 1981-1982 opnieuw in aanmerking te nemen. De in omgekeerde

richting tenderende ontwikkeling op de wereldmarkt heeft ertoe geleid dat de producenten voor het seizoen 1981-1982 zeer hoge heffingen hadden op te brengen.

Het opnieuw in aanmerking nemen van bedoeld kwartaal bood de mogelijkheid het gemiddeld verlies voor het seizoen te verlagen, en, volgens het cumulatief systeem van artikel 28, lid 2, van verordening nr. 1785/81, te streven naar een lastenverlaging voor de producenten voor het tijdvak juli 1981-juni 1985. Deze tweede operatie heeft uiteraard de berekening van de produktieheffing voor het seizoen 1980-1981 — waarvan bij vaststelling van verordening nr. 3358/81 is uitgegaan — niet beïnvloed.

V — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 14 maart 1984 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door verzoekster in het hoofdgeding, vertegenwoordigd door M. De André, advocaat te Rome, door de Italiaanse regering, vertegenwoordigd door I. M. Braguglia, avvocato dello Stato, en door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door G. L. Campogrande, raadgever bij de juridische dienst, als gemachtigde.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 16 mei 1984 conclusie genomen.

In rechte

- 1 Bij op 6 juni 1983 ingekomen beschikking van 28 maart 1983 heeft het Tribunale te Genua het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag drie prejudiciële vragen gesteld over de geldigheid van artikel 7, lid 2, van verordening

nr. 700/73 van de Commissie van 12 maart 1973 tot vaststelling van enkele uitvoeringsbepalingen welke noodzakelijk zijn voor de toepassing van het quotasyteem in de sector suiker (PB L 67 van 1973, blz. 12), en van artikel 1 van verordening nr. 3358/81 van de Commissie van 25 november 1981 tot vaststelling van het bedrag van de produktieheffing in de sector suiker voor de periode van 1 juli 1980 tot en met 30 juni 1981 en van het door de suikerfabrikanten aan de verkopers van suikerbieten te betalen bedrag (PB L 339 van 1981, blz. 17).

- 2 De vragen zijn gerezen in een geding, door de inmiddels in staat van faillissement verklaarde Italiaanse vennootschap Sermide SpA (hierna te noemen: Sermide) aangespannen tegen de Cassa Conguaglio Zuccherio alsook tegen het ministerie van Financiën en het ministerie van de Schatkist (hierna te noemen: verweerders in het hoofdgeding). In het geding voor de nationale rechter hebben zich aan de zijde van Sermide gevoegd het Consorzio Nazionale Bieticoltori en de Associazione Nazionale Bieticoltori, alsook de heren M. Bianchini en C. Merciai.
- 3 In geding is het recht van de Cassa Conguaglio Zuccherio om betaling te vorderen van een bedrag van LIT 321 008 350, ten processe verminderd tot LIT 261 515 085, bij wege van heffing over de suiker, door Sermide in het verkoopseizoen 1980-1981 geproduceerd boven het haar toegekende basisquotum, voor welk bedrag het ontvangkantoor der douane te Genua haar op 10 mei 1982 een dwangbevel had doen toekomen.
- 4 De heffing was berekend op grondslag van voormelde verordening nr. 3358/81, door de Commissie vastgesteld op grondslag van artikel 48 van 's Raads verordening nr. 1785/81 van 30 juni 1981 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker (PB L 177 van 1981, blz. 4), en ter uitvoering van artikel 7 van voormelde verordening nr. 700/73 van de Commissie, zoals gewijzigd bij artikel 1, lid 2, van verordening nr. 1573/76 van de Commissie van 30 juni 1976 (PB L 172 van 1976, blz. 52).
- 5 In het geding voor de nationale rechter heeft Sermide de onwettigheid van beide voormelde bepalingen ingeroepen; zij zouden te haren aanzien discriminatie inhouden en zich derhalve met het EEG-Verdrag en andere gemeenschapsrechtelijke voorschriften niet verdragen.

- 6 Van oordeel dat de rechtsgeldigheid van bedoelde bepalingen door Sermide op grond van serieuze argumenten in twijfel werd getrokken, heeft het Tribunale te Genua het Hof de navolgende prejudiciële vragen gesteld:

- „1. Is artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 van de Commissie — volgens hetwelk de totale verliezen welke voortvloeien uit de afzet van de hoeveelheid die in de Gemeenschappen boven de gegarandeerde hoeveelheid is geproduceerd, worden berekend op basis van het gewogen gemiddelde van de verliezen bij afzet geleden in het tijdvak tussen 1 oktober van het betrokken verkoopseizoen en 30 september daaropvolgend — onwettig wegens strijd met: a) het discriminatieverbod van artikel 7, eerste alinea, EEG-Verdrag, b) het discriminatieverbod van artikel 40, lid 3, EEG-Verdrag, c) artikel 2 van 's Raads verordening nr. 1785/81/EEG, volgens hetwelk het verkoopseizoen begint op 1 juli en eindigt op 30 juni van het volgend jaar, d) artikel 28 van 's Raads verordening nr. 1785/81/EEG, volgens hetwelk de produktieheffing van suiker per verkoopseizoen ook wordt bepaald door het gemiddeld verlies, geleden uit hoofde van exportverbintenissen voor rekening van het lopend seizoen?
2. Zo ja, is dan niet ook artikel 1 van verordening nr. 3358/81 van de Commissie — waarin de produktieheffing voor het seizoen 1980-1981 op Ecu 3,407 per 100 kg witte suiker is bepaald — onwettig?
3. Mochten de beide eerste vragen ontkennend worden beantwoord, is dan artikel 1 van verordening nr. 3358/81 van de Commissie — waarin de produktieheffing voor het seizoen 1980-1981 op Ecu 3,407 per 100 kg witte suiker is bepaald — niet onwettig wegens strijd met: a) artikel 27, lid 2, van verordening nr. 3330/74 van de Raad, volgens hetwelk de produktieheffing voor het seizoen 1980-1981 moet worden bepaald naar rato van de hoeveelheid suiker die daadwerkelijk naar niet tot de Gemeenschap behorende landen is geëxporteerd; b) artikel 28 van 's Raads verordening nr. 1785/81/EEG, volgens hetwelk de produktieheffing voor suiker pas met ingang van het seizoen 1981-1982 dient te worden bepaald naar rato van de hoeveelheid suiker ten aanzien waarvan (slechts) exportverbintenissen zijn aangegaan?”

De te dezen relevante bepalingen

- 7 Met het oog op de beantwoording van de vragen van het Tribunale te Genua dient te worden herinnerd aan de te dezen relevante bijzonderheden die aan

het stelsel van de produktiequota en de berekening van de produktieheffing in de sector suiker eigen zijn.

- 8 In 's Raads basisverordening nr. 3330/74 van 19 december 1974 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker (PB L 359 van 1974, blz. 1), waarbij het stelsel van produktiequota, ingevoerd bij 's Raads vroegere basisverordening nr. 1009/67 van 18 december 1967 (PB L 308 van 1967, blz. 1), is gehandhaafd, wordt bij de witte suiker die in een bepaald verkoopseizoen (1 juli - 30 juni) is geproduceerd, tussen drie categorieën onderscheiden:
 - de hoeveelheid die op de gemeenschappelijke markt vrijelijk mag worden verhandeld en waarvan de afzet door de interventieprijs wordt gewaarborgd (hierna te noemen: A-quotum);
 - de hoeveelheid waarmee het A-quotum, doch niet het door toepassing van een coëfficiënt op het A-quotum verkregen „maximumquotum” wordt overschreden, welke hoeveelheid eveneens op de gemeenschappelijke markt vrijelijk mag worden verhandeld, dan wel met exportsteun mag worden uitgevoerd (hierna te noemen B-quotum); voor deze hoeveelheid passen de Lid-Staten ten laste van de betrokken suikerfabrikanten een produktieheffing toe, ter financiering van de voor de uitvoer van B-suiker verleende steun;
 - de hoeveelheid waarmee het maximumquotum wordt overschreden, welke hoeveelheid niet op de gemeenschappelijke markt mag worden afgezet, maar als zodanig voor 1 januari na afloop van het betrokken verkoopseizoen moet worden uitgevoerd, terwijl er ter zake van die uitvoer geen steun kan worden toegekend (hierna te noemen: C-quotum).
- 9 Volgens artikel 3 van de basisverordening stelt de Raad jaarlijks voor het gebied met het grootste overschot een interventieprijs voor witte suiker vast, alsook, met inaanmerkingneming van regionale prijsverschillen, afgeleide interventieprijsen.
- 10 In artikel 19 van genoemde basisverordening is voorts bepaald dat er, voor zover nodig om uitvoer van witte suiker op de wereldmarkt mogelijk te maken, een restitutie bij uitvoer kan worden toegekend om het verschil tussen de prijzen op de wereldmarkt en de prijzen in de Gemeenschap te overbrug-

gen; deze restitutie is voor de gehele Gemeenschap gelijk; het totaal van de exportrestituties vormt de in artikel 7, lid 2, sub b, van verordening nr. 700/73 bedoelde „verliezen welke voortvloeien uit de afzet”.

- 11 De produktieheffing die de Lid-Staten voor het B-quotum aan de suikerfabrikanten opleggen, wordt volgens artikel 27, lid 2, van de basisverordening berekend door de totale verliezen voortvloeiend uit de afzet van de in de Gemeenschap geproduceerde hoeveelheid die de gegarandeerde hoeveelheid (tenminste overeenkomend met het A-quotum) te boven gaat, te delen door de hoeveelheden welke door de ondernemingen in de Gemeenschap boven het A-quotum, doch niet boven het maximumquotum zijn geproduceerd. Evenwel mag deze heffing niet hoger zijn dan 30 % van de interventieprijs.
- 12 De uitvoeringsvoorschriften van het stelsel van produktiequota zijn vastgesteld bij de op grondslag van verordening nr. 1009/67 vastgestelde verordening nr. 700/73 van de Commissie die, behoudens bepaalde wijzigingen onder meer besloten liggende in verordening nr. 1573/76 van de Commissie, van kracht is gebleven tot de afschaffing ervan door de op 10 juni 1982 in werking getreden verordening nr. 1443/82 van de Commissie (PB L 158 van 1982, blz. 17).
- 13 Volgens artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73, zoals het ingevolge artikel 1, lid 2, van verordening nr. 1573/76 is komen te luiden worden de in artikel 27, lid 2, van basisverordening nr. 3330/73 bedoelde totale verliezen berekend op grondslag van twee elementen, van kwantitatieve onderscheidenlijk financiële aard. Het kwantitatieve element is de totale hoeveelheid in een verkoopseizoen geproduceerde witte suiker, verminderd met de voor het betrokken verkoopseizoen gegarandeerde hoeveelheid, de boven het maximumquotum geproduceerde hoeveelheden en de door de ondernemingen naar het volgend verkoopseizoen overgebrachte, boven het maximumquotum geproduceerde hoeveelheden. Daarentegen is het financiële element het gewogen gemiddelde van de verliezen, geleden bij de afzet gedurende het tijdvak tussen 1 oktober van het betrokken verkoopseizoen en 30 september daaropvolgende (verminderd met het bedrag van de in hetzelfde tijdvak geheven heffingen bij uitvoer).

- 14 Wordt dus bij de berekening van het kwantitatieve element de produktie in het verkoopseizoen, dat wil zeggen het tijdvak 1 juli-30 juni, in aanmerking genomen, voor de berekening van het financiële element wordt uitgegaan van een periode die drie maanden later aanvangt en eindigt.
- 15 Golden de artikelen 24 tot en met 31 van basisverordening nr. 3330/74, betreffende het stelsel van produktiequota en de produktieheffing, aanvankelijk slechts voor de verkoopseizoenen 1975-1976 tot en met 1979-1980, bij artikel 1, lid 1, van 's Raads verordening nr. 1592/80 van 24 juni 1980 (PB L 160 van 1980, blz. 12) zijn zij (met uitzondering van de tweede alinea van artikel 31, lid 1) ook op het verkoopseizoen 1980-1981 van toepassing verklaard.
- 16 De basisverordening nr. 3330/74 is per 30 juni 1981 ingetrokken bij artikel 49, lid 3, van de nieuwe basisverordening nr. 1785/81, welke artikelen 24 tot en met 32, betreffende het stelsel van produktiequota, volgens haar artikel 23, lid 1, gelden voor de verkoopseizoenen 1981-1982 tot en met 1985-1986.
- 17 De nieuwe basisverordening heeft het stelsel van produktiequota in beginsel gehandhaafd, doch er ingrijpende wijzigingen in aangebracht, met name ten aanzien van de produktieheffing die, volgens artikel 28, lid 3, der verordening, bij de fabrikanten niet langer alleen over hun produktie van B-suiker wordt geïnd, maar over hun produktie van A- en B-suiker tezamen. De heffing mag evenwel niet hoger zijn dan een bedrag gelijk aan 2 % van de interventieprijs. Wanneer het ten gevolge van de limitering van de heffing niet mogelijk is het totale verlies geheel te dekken, wordt bij de fabrikanten een aanvullende heffing over hun produktie van B-suiker geïnd; deze heffing mag niet hoger zijn dan een bedrag gelijk aan 30 % (en onder bepaalde omstandigheden 37,5 %) van de interventieprijs.
- 18 Bijgevolg wordt de basisheffing volgens artikel 28, lid 3, van de nieuwe basisverordening berekend door het te verwachten totale verlies te delen door de verwachte hoeveelheid A- en B-suiker die voor rekening van het lopende verkoopseizoen is geproduceerd. Bij de berekening van het verwachte totale verlies wordt volgens lid 1, sub d, van artikel 28 het gemiddeld verlies in

aanmerking genomen dat voor de voor rekening van het lopend verkoopseizoen te realiseren exportverbintenissen te verwachten valt.

- 19 Het bedrag van de produktieheffing voor het verkoopseizoen 1980-1981 is bij artikel 1, lid 1, van verordening nr. 3358/81 van de Commissie van 25 november 1981 (PB L 339 van 1981, blz. 17) vastgesteld op Ecu 3,407 per 100 kg witte suiker. Bij deze verordening is uitvoering gegeven aan artikel 48 van basisverordening nr. 1785/81, waarin de Commissie wordt gemachtigd overgangsmaatregelen vast te stellen om de overgang naar de in de onderhavige verordening vervatte regeling te vergemakkelijken, met name wanneer de toepassing van die regeling met ingang van de vastgestelde datum op aanmerkelijke moeilijkheden zou stuiten. Die maatregelen zijn uiterlijk tot en met 30 juni 1982 van toepassing.
- 20 Bij de vaststelling van de produktieheffing voor het verkoopseizoen 1980-1981 heeft de Commissie, blijkens de overwegingen van verordening nr. 3358/81, de bij artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 vastgestelde criteria toegepast door, ter berekening van het financiële element, het gewogen gemiddelde van de verliezen bij de afzet in het tijdvak 1 oktober 1980 - 30 september 1981 in aanmerking te nemen.

De eerste vraag

- 21 De eerste vraag heeft betrekking op twee verschillende problemen: in de eerste plaats, of de omstandigheid dat ingevolge artikel 7 van verordening nr. 700/73 de referentieperiode ter berekening van het gemiddelde afzetverlies — 1 oktober van het lopend seizoen tot 30 september daaropvolgend — verschilt van het verkoopseizoen voor suiker — 1 juli tot 30 juni — (hierna: verschuiving van de referentietijdvakken), een door de artikelen 7 en 40, lid 3, van het Verdrag verboden discriminatie oplevert; en in de tweede plaats, of die regeling in strijd is met de artikelen 2 en 28 van de nieuwe basisverordening nr. 1785/81.

De gestelde schending van het non-discriminatiebeginsel

- 22 Met betrekking tot de gestelde schending van het non-discriminatiebeginsel is de nationale rechter van oordeel, dat de verschuiving van de referentietijd-

vakken, tenminste voor het verkoopseizoen 1980-1981, neerkomt op een discriminerende maatregel ten nadele van de Italiaanse ondernemingen, die gevestigd zijn in gebieden met een produktietekort, die niet dan wel relatief weinig exporteren, en uitsluitend ten gunste van ondernemingen in noordelijke landen, gevestigd in overschotten producerende en van ouds voor de export werkende gebieden.

- 23 Die discriminatie zou verband houden met de verhoging van de communautaire interventieprijs aan het begin van het nieuwe verkoopseizoen voor suiker op 1 juli 1981, en de gelijktijdige daling van de suikerprijs op de wereldmarkt; een en ander had geleid tot een forse stijging van het aan exportrestituties uitgegeven bedrag (ten profijte van de ondernemingen uit het noorden) en dus tot een abnormale verhoging van de heffing over de produktie van B-suiker van het seizoen 1980-1981 (ten detrimente van de Italiaanse ondernemingen).
- 24 Sermide en de Italiaanse regering betogen, dat het discriminerend is om de produktieheffing niet uitsluitend te berekenen op grondslag van de verliezen bij afzet, die daadwerkelijk worden geleden in het verkoopseizoen welks produktie door de heffing wordt belast. Telkenjare treedt de nieuwe communautaire interventieprijs immers in werking aan het begin van dat seizoen, dat precies samenvalt met de natuurlijke cyclus van de suikerbietenteelt in de zuidelijke gebieden. Daarentegen zouden alleen de ondernemingen uit het noorden, dankzij de voor hen geldende teeltcyclus, na het eind van het verkoopseizoen nog over voldoende vóór die datum geproduceerde suiker beschikken om van de hogere exportrestituties te kunnen profiteren.
- 25 De Italiaanse regering en Sermide betogen voorts, dat bij de berekening van de produktieheffing voor 1980-1981 en voor 1981-1982, de restituties voor in het verkoopseizoen 1980-1981 geproduceerde en in het derde kwartaal van 1981 uitgevoerde suiker twee maal in aanmerking zijn genomen. Dit zou de producenten op aanzienlijke en ongerechtvaardigde lasten zijn komen te staan.
- 26 De Commissie wijst het verwijt van discriminatie van de hand. Door ter berekening van het bij de afzet geleden verlies, in plaats van het verkoopseizoen voor suiker het tijdvak 1 oktober - 30 september als referentietijdvak te nemen, zou zij alleen maar rekening hebben gehouden met de natuurlijke teeltcycli en met de economische realiteiten, dat wil zeggen de gewone han-

delspraktijken en de traditionele handelsstromen. Het begin van het verkoopseizoen voor suiker zou juist op 1 juli zijn gesteld om de Italiaanse suikerproducenten in staat te stellen van de nieuwe interventieprijzen voor de nieuwe suiker te profiteren, terwijl een deel van de suiker die gedurende het verkoopseizoen in de noordelijke gebieden wordt geproduceerd, tussen 1 juli en het einde van de referentieperiode pleegt te worden geëxporteerd.

- 27 De Commissie betoogt voorts, dat er geen discriminatie is gelegen in het feit dat men alle producenten van suiker boven het A-quotum in de financiering van de exportrestituties doet bijdragen, immers alleen door de afzet van de suikeroverschotten in derde landen kan er op de gemeenschappelijke markt een evenwicht tussen vraag en aanbod worden gehandhaafd, hetgeen de prijs binnen de Gemeenschap ten goede komt, waarmede wederom alle producenten, en ook de ondernemingen in Italië, gebaat zijn.
- 28 Allereerst zij opgemerkt dat het in artikel 40, lid 3, tweede alinea, neergelegde beginsel, dat discriminatie tussen producenten of verbruikers van de Gemeenschap verbiedt, onder welk verbod ook valt discriminatie op grond van nationaliteit als bedoeld in artikel 7, lid 1, van het Verdrag, inhoudt dat, behoudens objectieve rechtvaardiging, vergelijkbare situaties niet verschillend en verschillende situaties niet gelijk mogen worden behandeld. Bij de verschillende elementen van de gemeenschappelijke marktordening — beschermende maatregelen, subsidies, steun en andere maatregelen — mag regionaal en op grond van andere voorwaarden van produktie of verbruik slechts worden gedifferentieerd volgens objectieve criteria die, zonder te onderscheiden tussen de grondgebieden der Lid-Staten, een evenredige verdeling van voor- en nadelen over de betrokkenen verzekeren.
- 29 Dienaangaande moet worden vastgesteld dat de regeling van artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73, betreffende de berekening van de produktieheffing, objectief gerechtvaardigd is, ook al wordt daarbij gebruik gemaakt van verschillende referentietijdvakken, namelijk het verkoopseizoen voor suiker voor de bepaling van de hoeveelheid geproduceerde witte suiker (het kwantitatieve element) en het tijdvak van 1 oktober tot 30 september voor de bepaling van het gemiddelde van de verliezen bij de afzet (het financiële element).

- 30 Voor zover werd betoogd dat deze wijze van berekening willekeurig is, daar zij de producenten uit het zuiden benadeelt ten opzichte van die uit het noorden, zij allereerst vastgesteld dat de regeling alleen de in een en hetzelfde suikerseizoen werkelijk geproduceerde suiker betreft. Het in aanmerking nemen van de restituties voor de na het einde van het verkoopseizoen uitgevoerde hoeveelheden suiker vindt een objectieve rechtvaardiging in de omstandigheid dat die hoeveelheden in hetzelfde verkoopseizoen zijn geproduceerd. Het is dan ook niet meer dan logisch dat men bij de berekening van de totale verliezen en dus bij de vaststelling van de produktieheffing voor een bepaald verkoopseizoen, ook rekening houdt met de verliezen bij de afzet van in dat seizoen geproduceerde, maar na afloop ervan afgezette witte suiker.
- 31 Dat de producenten uit het zuiden, anders dan die uit het noorden, om redenen die met de natuurlijke cyclus van de suikerbietenteelt samenhangen, na het eind van het verkoopseizoen niet meer over vóór die datum geproduceerde suiker beschikken, zodat zij niet kunnen profiteren van de aan het begin van het nieuwe verkoopseizoen vastgestelde nieuwe interventieprijs, terwijl de heffing over hun produktie van het vorige seizoen ook de totale verliezen omvat die zijn geleden gedurende het gedeelte van de referentieperiode gelegen na het verkoopseizoen, kan door de rechter niet in aanmerking worden genomen. Met het te dezen gevoerde betoog wordt immers 's Raads keuze van de datum van aanvang van het verkoopseizoen en van de datum van vaststelling van de interventieprijs in het geding gebracht; dit zou echter slechts toelaatbaar zijn indien er bij die keuze sprake was geweest van misbruik van bevoegdheid, hetgeen in casu niet is gesteld.
- 32 Wat voorts het argument betreft, dat de verschuiving van de referentietijdvakken althans in het verkoopseizoen 1980-1981 willekeurige gevolgen zou hebben gehad voor het bedrag van de restituties en dus van de heffing, zulks wegens het bijzonder hoge niveau van de vanaf 1 juli 1981 geldende nieuwe interventieprijs, zij opgemerkt dat de restituties, blijkens de vijfde overweging van de considerans van basisverordening nr. 3330/74, bedoeld zijn om de gemeenschappelijke markt te stabiliseren, met name door te voorkomen dat de prijsschommelingen op de wereldmarkt een terugslag hebben op de binnen de Gemeenschap toegepaste prijzen. Dit betekent dat aanpassingen van het bedrag van de restituties inherent zijn aan de regeling van het handelsverkeer met derde landen, die deel uitmaakt van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker.

- 33 Naar aanleiding van het betoog dat het aanhouden van een na het einde van het verkoopseizoen 1980-1981 nog doorlopende referentieperiode voor de berekening van de bij afzet geleden verliezen zich niet zou verdragen met het feit dat de regeling voor suiker per 1 juli 1981 ingrijpend is gewijzigd, zij opgemerkt dat de Commissie de omstreden regeling enkel heeft toegepast op de afzet van voor 1 juli 1981 geproduceerde suiker. Dat bepaalde elementen van de latere regeling in de eerdere regeling niet te vinden waren, houdt als zodanig nog geen discriminatie in, zolang als de betrokken handeling het kader van de ruime discretionaire bevoegdheden waarover de communautaire wetgever te dezen beschikt, niet te buiten gaat.
- 34 Met betrekking tot het argument dat bepaalde restituties twee maal tot gelding zouden zijn gekomen, namelijk zowel bij de berekening van de productieheffing 1980-1981 als bij die van de productieheffing 1981-1982, stelt het Hof vast dat de Commissie, toen zij de verliezen waartoe de periodiek vastgestelde restituties voor in het verkoopseizoen 1980-1981 geproduceerde en in het derde kwartaal van 1981 afgezette suiker hebben geleid, in aanmerking nam voor de berekening van het gemiddeld verlies over het seizoen 1980-1981, enkel maar toepassing heeft gegeven aan de tot dan toe bestaande regeling. Gelet op de door haar aangevoerde redenen, zoals met name de aanzienlijke administratieve moeilijkheden, was de Commissie niet verplicht om uitsluitend voor het referentietijdvak 1980-1981 een stelsel in het leven te roepen waarbij die verliezen aan het ene dan wel het andere seizoen zouden worden toegerekend. Dat de Commissie zich, ook voor de hierbedoelde overgangperiode, aan de sinds jaren bestaande regeling, te weten die van verordening nr. 700/73, heeft gehouden, is niet in strijd met het discriminatieverbod van artikel 40, lid 3, tweede alinea, van het Verdrag.
- 35 Voor zover de Commissie diezelfde verliezen eenwel ook in aanmerking heeft genomen bij de berekening van het gemiddeld verlies over het verkoopseizoen 1981-1982, moet worden opgemerkt dat een dubbele belasting op grond van dezelfde feiten zich niet met het evenredigheidsbeginsel zou verdragen. Dienaangaande betoogt de Commissie, dat het feit dat die verliezen ten tweeden male in aanmerking zijn genomen, voor de bij dat suikerseizoen belang hebbende producenten geen nadelige gevolgen heeft gehad, omdat het in werkelijkheid enkel zou hebben geleid tot een lager gemiddeld verlies en dus tot een zij het ook zeer geringe verlaging van het bedrag van de heffing over die periode. Sermide brengt hiertegen in, dat deze door de Commissie bij haar berekeningen betrachte „edelhoedigheid” de Italiaanse producenten „alleen al voor het seizoen 1980-1981 op ten naaste bij LIT 7 miljard is komen staan, en voor het seizoen 1981-1982 waarschijnlijk op

een zelfde bedrag." Seruide preciseert de beweerdelijk door haar geleden schade evenwel niet en brengt ook geen bewijs bij van een causaal verband tussen die schade en de berekeningen van de Commissie.

- 36 Het betoog der Commissie lijkt dan ook de stelling te kunnen dragen, dat er van schending van het evenredigheidsbeginsel niet kan worden gesproken, aangezien een sterke stijging van de verliezen een gevolg van de ontwikkeling der prijzen op de wereldmarkt is geweest.
- 37 Uit een en ander volgt dat artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 geen schending inhoudt van het in artikel 40, lid 3, tweede alinea, van het Verdrag neergelegde verbod van discriminatie tussen producenten van de Gemeenschap.

De gestelde schending van de artikelen 2 en 28 van verordening nr. 1785/81

- 38 De nationale rechter stelt voorts de vraag of artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 niet onwettig is wegens strijd met de artikelen 2 en 28 van verordening nr. 1785/81, volgens welke het referentietijdvak ter berekening van het gemiddeld verlies bij de afzet samenvalt met het verkoopseizoen voor suiker.
- 39 Te dezen zij erop gewezen, dat de bepalingen van verordening nr. 1785/81 betreffende de berekening van de produktieheffing, volgens artikel 23 van deze verordening eerst met ingang van het verkoopseizoen 1981-1982 van toepassing waren en derhalve niet golden voor de produktieheffing over de in het verkoopseizoen 1980-1981 geproduceerde suiker. Waar deze pas enige tijd na het einde van het seizoen kon worden berekend — dus toen de nieuwe basisverordening al in werking was getreden —, heeft de Raad de Commissie bij artikel 48 van verordening nr. 1785/81 gemachtigd om op grondslag van de ook na intrekking van verordening nr. 3330/74 van kracht gebleven verordening nr. 700/73 de nodige overgangsmaatregelen vast te stellen.
- 40 Hieruit volgt dat artikel 7, lid 2, van verordening nr. 700/73 niet onverenigbaar is met de artikelen 2 en 28 van verordening nr. 1785/81.

De tweede vraag

- 41 Aangezien de tweede vraag slechts is gesteld voor het geval de eerste bevestigend zou worden beantwoord, is zij zonder voorwerp geraakt.

De derde vraag

- 42 De nationale rechter wenst in de derde plaats te vernemen, of artikel 1 van verordening nr. 3358/81 van de Commissie niet onwettig is wegens strijd met artikel 28, lid 2, van basisverordening nr. 3330/74 en met artikel 28 van de nieuwe basisverordening nr. 1785/81, voor zover ter bepaling van de productieheffing voor het verkoopseizoen 1980-1981 wordt uitgegaan van de hoeveelheid suiker waarvoor exportverbintenissen zijn aangegaan, en niet van de daadwerkelijk uitgevoerde hoeveelheid.
- 43 Sermide stelt dat verordening nr. 3358/81 van de Commissie onwettig is, omdat de Commissie, door bij de berekening van de heffing voor het verkoopseizoen 1980-1981 niet slechts de daadwerkelijk uitgevoerde hoeveelheden in aanmerking te nemen, maar ook de exportverbintenissen waar geen feitelijke invoer in de loop van hetzelfde seizoen tegenover staat, haar door de bepalingen van 's Raads verordeningen beperkte bevoegdheden heeft overschreden. Ook de Italiaanse regering acht het in aanmerking nemen van de exportverbintenissen, althans voor het seizoen 1980-1981, niet juist. De Commissie brengt daartegen in, dat zij zich sedert het ontstaan van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker steeds naar de in casu gevolgde uitlegging heeft gedragen.
- 44 Ter terechtzitting heeft de Italiaanse regering de rechtsgeldigheid van verordening nr. 3358/81 van de Commissie in twijfel getrokken, omdat de rechtsgrondslag ervan, te weten artikel 48 van de nieuwe basisverordening nr. 1785/81, de vaststelling van een heffing ten laste van de suikerfabrikanten rechtens niet zou kunnen dragen.
- 45 Aangezien de productieheffing voor het verkoopseizoen 1980 - 1981 eerst na 1 juli 1981, toen basisverordening nr. 3330/74 werd ingetrokken, kon worden vastgesteld en de overgang van de ene naar de andere regeling in gevaar zou komen indien er geen aanvullende maatregelen werden getroffen, mocht de Commissie genoemde bepaling aan verordening nr. 3358/81 ten grondslag leggen teneinde de door de Raad gewilde continuïteit van de regeling

van de suikermarkt te waarborgen. Het Hof is van oordeel, dat problemen als waarom het in casu gaat, de bestaansreden vormen voor artikel 48 van de nieuwe basisverordening nr. 1785/81, volgens hetwelk ter vergemakkelijking van de overgang naar de nieuwe regeling voor de suikermarkt de nodige overgangsmaatregelen kunnen worden getroffen.

- 46 Wat het begrip afzet betreft, is het juist dat artikel 27, lid 2, van basisverordening nr. 3330/74 in verband met de berekening van de productieheffing slechts spreekt van de uit de afzet resulterende verliezen zonder de exportverbintenissen te vermelden, terwijl in artikel 28 van de nieuwe basisverordening nr. 1785/81 uitdrukkelijk wordt gesproken van verliezen wegens verbintenissen tot uitvoer voor rekening van het lopende verkoopseizoen. Evenwel wordt noch in basisverordening nr. 3330/74 van de Raad noch in verordening nr. 700/73 van de Commissie een omschrijving van het begrip afzet gegeven; die verordeningen laten het dus aan de Commissie over deze term overeen komstig de doelstelling en op basis van de context van de bepaling uit te leggen.
- 47 Zoals het Hof reeds meermalen heeft uitgesproken, mag de Commissie gebruik maken van en zich baseren op de gegevens welke kunnen worden ontleend aan het stelsel van in- en uitvoercertificaten, in het kader waarvan de certificaathouders de door een waarborgsom gegarandeerde verplichting hebben om de voorgenomen transacties te verrichten, hetgeen het mogelijk maakt de in- en uitvoerstromen te kwantificeren en te berekenen.
- 48 Dat de Commissie de term afzet in casu in die zin heeft uitgelegd, dat exportverbintenissen eronder vallen, vond zijn rechtvaardiging in de omstandigheid dat, enerzijds, de Lid-Staten geen boekhouding voeren van de werkelijke suikerexporten gedurende een verkoopseizoen of de voor de berekening van het gemiddeld verlies aangehouden referentieperiode, terwijl er, anderzijds, voor exporten in het kader van de permanente inschrijving een waarborg moet worden gesteld.
- 49 Bij onderzoek van de derde vraag is dus niet gebleken van feiten of omstandigheden welke aan de geldigheid van artikel 1 van verordening nr. 3358/81 afbreuk kunnen doen.
- 50 Gelet op al het voorafgaande, moet op de vragen van de nationale rechter worden geantwoord, dat bij onderzoek van de gestelde vragen niet is gebleken van feiten of omstandigheden welke aan de geldigheid van artikel 7 van verordening nr. 700/73 van de Commissie van 12 maart 1973 dan wel aan die van artikel 1 van verordening nr. 3358/81 van de Commissie van 25 november 1981 afbreuk kunnen doen.

Kosten

- 51 De kosten door de Commissie van de Europese Gemeenschappen en de Italiaanse regering wegens indiening hunner opmerkingen bij het Hof gemaakt, komen niet voor vergoeding in aanmerking. Ten aanzien van partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechter over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Vierde kamer),

uitspraak doende op de door het Tribunale te Genua bij beschikking van 28 maart 1983 gestelde vragen, verklaart voor recht:

Bij onderzoek van de gestelde vragen is niet gebleken van feiten of omstandigheden welke aan de rechtsgeldigheid van artikel 7 van verordening nr. 700/73 van de Commissie van 12 maart 1973 en van artikel 1 van verordening nr. 3358/81 van de Commissie van 25 november 1981 afbreuk kunnen doen.

Bosco

Pescatore

O'Keefe

Koopmans

Bahlmann

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 13 december 1984.

De griffier
voor deze

De president van de Vierde kamer

D. Louterman

G. Bosco

Administrateur